

Le Roy contra de natuur- beschermers

„STEDEN GEVEN WEL een zekere suggestie van veiligheid, maar de mensen zijn nergens zo onveilig als juist in de stedelijke agglomeratie. Ze zijn afgesneden van hun normale achtergronden, ze zijn niet betrokken bij de produktie van hun voedsel. Ze zijn afgesneden van de energievoorziening; het komt allemaal van buiten in enorme transporten, die een oneindige hoeveelheid energieverlies opleveren. En als morgen de steden, om welke reden ook, de noodzakelijke verbindingen niet meer kunnen onderhouden, zitten de miljoenen als ratten in de val.”

„We kunnen alle steden nu wel baseren op een garantie van eeuwigdurende vrede, eeuwigdurend transport en eeuwigdurende energie, maar ik accepteer deze garanties doodgewoon niet. Ik accepteer ze niet omdat ik het — redenerend vanuit de natuurlijke gegevens — onjuist vind dat de mens in de stad als stapelgoed in „containerbouw” wordt verwerkt.”

Gaaf stukje proza van natuur-in-schakelaar Louis G. Le Roy in Plan 7 1973, waar een uitvoerige discussie woedt rond de natuurmethodiek uit Groenewoud. Men zou kunnen concluderen dat Le Roy de stad dus definitief de rug toekent en kiest voor overlevingsystemen à la The Blueprint for survival, maar dat is niet het geval. „Ik accepteer de monoculturen (de stad; het land als produktiegebied van ons voedsel) omdat we er niet buiten kunnen. Maar tussen deze grote gebieden, waar de industrie zijn machinepark kan etaleren, wil ik terreinen (stroken) tot ontwikkeling brengen, die een volstrekt eigen leven leiden,” zegt hij elders in het artikel.

Le Roy is aangevallen door L. F. J. Vanderveken, tuin- en landschapsarchitect van de Haagse plantsoenen-dienst, die honend opmerkt dat het geen verbazing hoeft te wekken dat van de 500 vingerhoedskruiden die Le Roy in zijn stedelijke puinstort heeft uitgeplant, er maar enkele in leven bleven. „Dat weten deskundigen al heel lang en daarom doen ze zolets niet. Vingerhoedskruid — Digitalis — is een kaalkapplant van de Middeneuropese bossen, waar na het kappen van een bos een slechts betrekkelijk kortdurende explosie ontstaat van een bepaald geslacht, waarin onder meer het smalbladig wilgenroosje en vingerhoedskruid met Belladonna de boventoon voeren,” weet Vanderveken, die met dit soort uiteenzettingen juist olie gooit op de vlammen van Le Roy's deskundigenhaat. „Ik heb mijn hele leven in de planten gezeten, excursies meegemaakt van de bond voor natuur-

studie. Ik heb meegedaan met botaniseren in 't zogenaamde vrije veld. Zogenaamd, want heel Nederland kent geen vrije velden of natuur, het is zuiver cultuurlandschap; ik betwijfel zelfs of plantensociologie in Nederland wel helemaal eerlijk is.” En vervolgens hekkelt hij het zich afzetten van de natuurbeschermers tegen de stad en het zich terugtrekken in wetenschappelijke gebieden.

Boeiende lectuur voor wie maar een klein beetje in menselijke en natuurlijke milieus en hun wisselwerkingen geïnteresseerd is, maar de heren praten wel volstrekt langs elkaar heen. Natuurlijk is wat Le Roy in stedelijke randkoek laat woekeren in de ogen van natuurbeschermers en plantensociologen je reinste floravervalsing en natuurlijk scheidt Le Roy op de gedifferentieerde bodem van puin en oude kinderwagens met wat er van al zijn inheemse en exotische planten overblijft een heel nieuw systeem, dat hij best een stedelijk ecosysteem mag noemen.

Zijn idee op de rand van stedelijke en niet-stedelijke monoculturen een vijfde van de stedelijke grond voor de creatieve zelfkant te bestemmen, als een „nis” voor de tien of twintig procent hoog-creatieven die van academies en ateliers komen en wier creativiteit anders „naar binnen slaat”, is zonder meer grandioos. Maar hij gaat in zijn reactie op (quasi-) wetenschappelijke apartheid en steriele technocratie net iets te ver als hij natuurbeschermers als nostalgische sonderlingen en plantensociologen als non-valeurs met één brede armswaai van de kaart veegt. Juist zijn voorkeur voor subculturele en andere ecologische nissen zou hem moeten inspireren tot een warm pleidooi voor de nis van de onveraneden natuurbeschermers, die de wereld wellicht kunnen behoeden voor de nivellering van de oude-fietsenecologie die in de steden erg verrijkend werkt, maar daarom nog niet het alleenrecht heeft.

Louis G. Le Roy